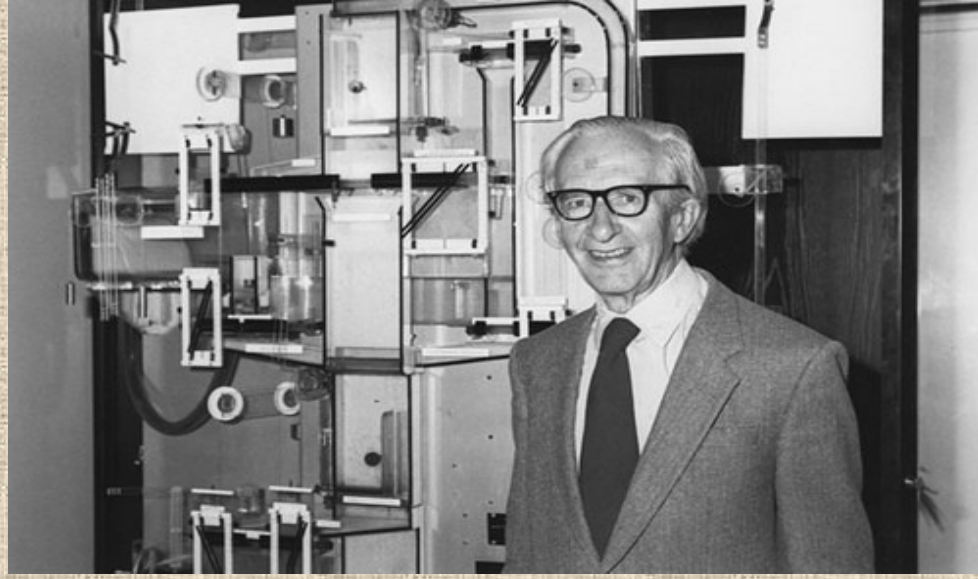

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi TARAFINDAN, 1977 yılında **James Meade'ye** (Cambridge Üniversitesi, UK) verilmiştir. Meade bu ödüle “*Uluslararası Ticaret Teorisi ve Uluslararası Sermaye Hareketleri Alanlarında Yeni Yollar Açan Çalışmalarından*” dolayı layık görülmüştür.

JAMES MEADE - 1977 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: 23 Haziran 1907'de, İngiltere'nin güneybatısında Somerset kontluğundaki Baht'da doğdu. 1933 yılında Oxford'da Milletler Cemiyeti'nin sahip olduğu büyük bir heyetin sekreteri olan Margaret Wilson ile evlendi ve bu evlilikten üç çocuk dünyaya geldi. Eşinin desteği ile birlikte Milletler Cemiyetinin Ekonomi bölümünde çalışmak üzere 1937 yılında Cenevre'ye taşındı. Ancak İkinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkması üzerine ailesi ile birlikte, öncelikle Fransa'da sığınmacı kalabalığına, buradan Nantes'a ve son olarak da İngiltere'ye dönmeyi başardı. Hayatı sevmesi ve mizah duygusunun ön planda olduğu bilinen Meade, 1994 yılında Cambridge'de yaşamını yitirdi.

Eğitim-Kariyer: İlk ve orta öğrenimini klasik disiplinler, Latince ve Yunanca üzerine yaptı. 1926'da Oxford'a (Oriel College) girdikten sonra da aynı yolda devam etti. Ancak 1925'ten sonra iki yıl boyunca yeni kurulan felsefe, siyaset bilimi ve ekonomi okulunun derslerini izledi. İlk aldığı eğitimin tamamen edebi olmasının yol açtığı boşluklar, onu ihtiyaç duyduğu matematiğin hemen hemen tamamını kendi başına öğrenmek zorunda bıraktı. 1930'da Oxford Hartford College'a iktisat asistanı olarak seçildi. Burada 1933 yılında yüksek lisans derecesi aldı. Ders vermeye başlamadan konusunu öğrenmesi için gönderildiği Cambridge Üniversitesi'nde Keynes'ten etkilendi. 1937 yılında Cenevre'de yer alan Milletler Cemiyeti'nin ekonomi bölümünde, dünya ekonomisi yıllık raporunun sorumlusu olarak görevlendirildi. Savaş nedeniyle yeniden İngiltere'ye dönen Meade, burada Savaş Kabinesinin L. Robbins yönetimindeki ekonomi bölümüne girdi ve 1947'ye kadar bu bölümde Keynes ile yakın ilişki içinde çalıştı. Aynı zamanda 1943 ve 1944 yıllarında Bretton Woods hazırlık çalışmaları ve sonra da konferansında Britanya kurulunun üyesi oldu. 1947-1957 arasında London School of Economics'de hocalık yaptı ve burada uluslararası ekonomi dersi verdi. Sonrasında Cambridge politik ekonomi kürsülerinden birine atandı ve 1974'te emekli oldu. Emekli olduktan sonra da entelektüel faaliyetlerini devam ettirdi.

Hobileri: J. Meade büyük bir müzik tutkunudur. 1950'li yılların ünlü Alman baritonu, orkestra şefi ve lied sanatçısı Dietrich Fischer-Dieskau'nun da hayranıdır. Ayrıca kendisi de iyi bir bariton sesine sahiptir. Bunun dışında ahşap işleri en önemli uğraşlarından. Ağaç işleri ile özellikle çocuklarına çeşitli mekanik oyuncaklar yaptığı bilinmektedir.

İktisat Bilimine Katkıları: Savaş öncesi döneme ait yazılarının çoğu, doğrudan J.M. Keynes'in - özellikle de Genel Teori'de yer alan - fikirleri doğrultusunda ilerlemektedir. Bu yazılar arasında özellikle, J. Hicks'in geliştirdiği modelden daha önce bir IS-LM modeli sergilediği ve makroekonomik dalgalanmaları sabitlemenin aracı olarak talep politikasının bir savunusunu yaptığı görülmektedir. Büyük katkılarından biri, bazı meslektaşları ile birlikte Keynes'i, döviz kurları ile yapılacak ayarlamaların (devalüasyon), ülkelerin dış dengelerini içteki tam istihdam politikasıyla uyuşturmak üzere başvurulacak korumacılıktan daha tercihe şayan olduğu konusunda ikna etmesidir. Bu dönemde geliştirdiği derin kanaatlerden biri de, serbest mübadele ile örgütlü parasal sistemin birbirinden ayrılmaz nitelikte olduğudur. Nobel kazandıran “*Uluslararası İktisat Politikası Teorisi*” adlı kitabı; ilki 1951'de yayınlanan “Ödemeler Dengesi”, ikincisi 1955'de yayınlanan “Mübadele ve Kollektif Refah” olmak üzere iki ciltten meydana gelmektedir. Bunun dışında “*ikinci dereceden optimum (second best)*” kavramını da geliştirmiştir.